

حکمرانی فرهنگی در عصر انسان رسانه‌ها

درآمدی بر سیاست‌گذاری راهبردی
در عصر هوش مصنوعی و فضای مجازی

تألیف و تدوین:

عباس محمدیان

نوید کمالی

www.ketab.ir

حکمرانی فرهنگی در عصر انسان

رسانه‌ها؛

درآمدی بر سیاست‌گذاری راهبردی در عصر هوش مصنوعی و فضای مجازی

سرشناسه: محمدیان، عباس، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور: حکمرانی فرهنگی در عصر انسان رسانه‌ها؛ درآمدی بر سیاست‌گذاری
راهبردی در عصر هوش مصنوعی و فضای مجازی/ تألیف و تدوین عباس محمدیان، نوید کمالی.
مشخصات نشر: تهران، انتشارات خبرگزاری فارس، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۲۸۳ ص؛ جدول: ۱۴/۵ x ۲۷/۵ س.م.
شابک: ۳-۸۵-۷۳۲۰-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: ص.ع. به انگلیسی، Abbas Mohammadian, Navid Kamali. Cultural
governance in the age of media humans an introduction to strategic policymaking
in the Era of artificial intelligence and cyberspace.
یادداشت: چاپ دیگر، اندیشه عصر، ۱۴۰۳. یادداشت: کتابنامه، ص. ۲۷۱ - ۲۸۳.
عنوان دیگر: درآمدی بر سیاست‌گذاری راهبردی در عصر هوش مصنوعی و فضای مجازی.
موضوع: تکنولوژی اطلاعات -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی
Information technology -- Social aspects -- Iran
رسانه‌های گروهی و فرهنگ Mass media and culture
رسانه‌های اجتماعی -- ایران -- تأثیر -- جنبه‌های اجتماعی
Social media -- Iran -- Influence -- Social aspects
فضای مجازی -- ایران -- جنبه‌های اجتماعی Cyberspace -- Social aspects -- Iran
رسانه‌های گروهی -- تأثیر -- جنبه‌های اجتماعی Social aspects -- Influence -- Mass media
تکنولوژی اطلاعات -- ایران -- سیاست دولت
Information technology -- Government policy -- Iran
سیاست فرهنگی -- ایران Cultural policy -- Iran
رسانه‌ها: انورده عباس، نوید، ۱۳۶۸- رده بندی کنگره: HMA۵۱
رده بندی دی‌وی، ۳۸۳/۳۸۳
شماره کتابشناسی بی‌بی ۹۶۳۸۱۸ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

تألیف و تدوین: عباس محمدیان - نوید کمالی

ناشر: مؤسسه خبرگزاری فارس

مدیر فنی: سید محمد میری

ناظر فنی چاپ: مجید شوقی

چاپ و صحافی: پردیس دانش

شابک: ۳-۸۵-۷۳۲۰-۶۰۰-۹۷۸

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۲۹۰،۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: دوم، ۱۴۰۳

گرافیک: جعفر خدادی

معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، تهران، ضلع شمال
شرقی تقاطع انقلاب اسلامی و خیابان حافظ، کوچه شهید سعیدی،
معاونت آموزش و پژوهش خبرگزاری فارس، انتشارات خبرگزاری
فارس - شماره تماس: ۶۶۹۷۳۹۷۴ - ۲۱.

www.book.farsnews.ir

فارس

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتل
۱۵	مقدمه
۱۹	فصل اول: مفهوم شناسی حکمرانی
۳۰	حکمرانی در عصر رسانه و فضای مجازی
۳۲	نقش بنیادین فرهنگ در حکمرانی
۳۵	فضای مجازی و تأثیر آن بر حکمرانی فرهنگی
۴۲	دیدگاه‌های تاریخی در مورد حکمرانی فرهنگی
۴۴	حکمرانی فرهنگی در عصر جهانی‌شدن
۴۷	تأثیر فناوری بر حکمرانی فرهنگی
۵۰	روندهای نوظهور در عرصه حکمرانی فرهنگی
۵۴	انقلاب صنعتی و آینده صنعت تبلیغات و اطلاع‌رسانی
۷۳	نقش انسان رسانه‌ها در حاکمیت فرهنگی
۸۲	تأثیر انسان رسانه‌ها بر حاکمیت فرهنگی
۸۵	آینده فرهنگ اینفلوئنسری و حکمرانی فرهنگی
۸۸	تبادل فرهنگی در عصر دیجیتال
۹۰	نقش رسانه‌های اجتماعی در تبادلات فرهنگی جهانی
۹۳	دیپلماسی فرهنگی و راهبردهای حکمرانی
۹۶	چالش‌ها و مزیابای تجربیات جهانی در حکمرانی فرهنگی
۹۹	تنظیم محتوای فرهنگی در عصر اینترنت

۱۰۱	ملاحظات حقوقی و اخلاقی در تنظیم محتوای فرهنگی
۱۰۵	مدیریت محتوا و حکمرانی
۱۰۸	نقش دولت‌ها و سازمان‌های بین‌المللی در تنظیم محتوای فرهنگی
۱۱۲	تأثیر سکوها‌های شبکه‌های اجتماعی بر حکمرانی فرهنگی
۱۱۵	حکمرانی الگوریتمی و پیامدهای آن
۱۲۰	محتوای تولیدشده توسط کاربر و حکمرانی فرهنگی
۱۲۳	حریم خصوصی و حفاظت از داده در حکمرانی فرهنگی
۱۲۷	گرایش به سمت حکمرانی مشارکتی
۱۳۱	برون‌سپاری جمعی و حکمرانی فرهنگی
۱۳۴	فرهنگ مشارکت و حکمرانی
۱۴۱	چشم‌انداز آینده حکمرانی فرهنگی
۱۴۵	جهانی‌سازی و حکمرانی فرهنگی در عصر دیجیتال
۱۴۸	چالش‌ها و فرصت‌های پیشروی حکمرانی فرهنگی در آینده

فصل دوم: مفهوم‌شناسی انسان رسانه

۱۵۳	انسان و عصر دیجیتالی شده
۱۷۱	ظهور انسان رسانه‌ها
۱۷۳	تأثیر انسان رسانه‌ها بر جامعه
۱۷۹	تأثیر انسان رسانه‌ها بر روندهای فرهنگی
۱۸۲	نقش انسان رسانه‌ها در شکل‌دهی هنجارهای فرهنگی
۱۸۴	تخصیص فرهنگی و انسان رسانه‌ها
۱۸۷	نقش انسان رسانه‌ها در عرصه اقتصاد و کسب‌وکار
۱۸۸	مسئولیت اجتماعی انسان رسانه‌ها
۱۹۲	رسانه‌های اجتماعی، افراد تأثیرگذار و رقابت‌های سیاسی
۱۹۶	اخلاق سیاسی انسان رسانه‌ها
۲۰۳	انسان رسانه‌ها و جنبش‌های اجتماعی
۲۰۶	تأثیر انسان رسانه‌ها بر رفتار اعضای جامعه در شبکه‌های اجتماعی
۲۰۹	تأثیر انسان رسانه‌ها بر قلدری سایبری
۲۱۲	

۲۱۵	نقش انسان رسانه‌ها در شکل‌دهی به ادراکات اجتماعی.....
۲۱۹	فصل سوم: مهار قدرت انسان رسانه‌ها برای خیر اجتماعی.....
۲۲۴	همکاری مشترک با افراد تأثیرگذار در رسانه.....
۲۲۷	تقویت صدای اقلیت از طریق انسان رسانه‌ها.....
۲۳۳	فصل چهارم: تنظیم‌گری انسان رسانه‌ها.....
۲۳۸	مقابله با انتشار اطلاعات گمراه‌کننده توسط افراد تأثیرگذار.....
۲۴۱	حفظ حریم خصوصی در عصر انسان رسانه‌ها.....
۲۴۳	مدیریت نفوذ انسان رسانه‌ها بر افکار عمومی.....
۲۴۷	فصل پنجم: جمع‌بندی.....
۲۵۱	اهمیت سواد رسانه‌ای و تفکر نقادانه.....
۲۵۴	همکاری بین دولت‌ها و انسان رسانه‌ها.....
۲۵۷	ایجاد اعتماد و شفافیت در تعاملات رسانه و انسان.....
۲۶۰	انسان رسانه‌ها و آینده شیوه‌های حکمرانی.....
۲۶۳	درس‌های آموخته‌شده.....
۲۶۶	کلام پایانی.....
۲۷۱	منابع.....

پیشگفتار

انقلاب اسلامی ایران و نظام سیاسی برخاسته از آن همواره در طول دوران حیات خود در معرض تهاجم گسترده رسانه‌های وابسته به دشمنان و بدخواهان خود قرار داشته است، این تلاش‌های مذبوحانه در طول دهه اخیر بیش از پیش شدت گرفته و دشمنان از هر فرصتی برای سیاه‌نمایی و ناکارآمدنمایی حکومت اسلامی بین افکار عمومی داخل کشور و همچنین معرفی ایران عزیز به عنوان بازیگری نامطلوب در عرصه منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در عرصه بین‌الملل بهره برده‌اند که نمود شاخص آن کلان پروژه ایران‌هراسی است که موازی با پروژه‌هایی مانند شیعه‌هراسی توسط استکبار جهانی دنبال می‌شود.

پروژه ایران‌هراسی به مجموعه اقداماتی گفته می‌شود که باهدف ایجاد ترس و نفرت از ایران در سطح بین‌المللی انجام می‌شود. این پروژه توسط کشورهای غربی، به‌ویژه ایالات متحده، رژیم صهیونیستی و سایر متحدان منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای‌شان هدایت می‌شود. تضعیف موقعیت ایران در سطح بین‌المللی و معرفی کشورمان به عنوان یک کشور خطرناک و تهدیدکننده باهدف کاهش حمایت بین‌المللی از کشورمان در پرونده‌های بین‌المللی و افزایش فشار ملت شریف ایران انجام می‌شود. پروژه ایران‌هراسی همچنین به دنبال ترغیب کشورهای منطقه به مقابله با ایران از طریق تحریک آن‌هاست. نیت پشت پرده این تلاش تحمیل تنش‌های بیشتر در منطقه و افزایش هزینه‌های امنیتی کشورمان است. علاوه بر این پروژه ایران‌هراسی

تبلیغی و رسانه‌ای بدخواهان در تمام جنبه‌ها مقابله کند، این چنین نظامی به واسطه بهره‌مندی از توان تبلیغی مؤثر امکان جلب اعتماد و مشارکت آحاد اعضای جامعه به مشارکت در فرایندهای تصمیم‌گیری از جمله انتخابات را دارد.

بدون شک در عصر پر پیچیدگی امروز توجه به مفاهیمی مانند انسان رسانه‌ها، حکمرانی فرهنگی و نقش این دو در بهینه‌سازی و ارتقای سطح توان قدرت نرم نظام و انقلاب اسلامی ضروری است. البته بایستی به این نکته توجه داشت تحقق این نوع حکمرانی نیازمند هم‌افزایی و همراهی جمعی کلیه ذی‌نفعان و بازیگران مؤثر فرهنگی و اجتماعی و حتی اقتصادی است، از این‌رو در این اثر تلاش شده است تا کلیه بازیگران و ذی‌نفعان مؤثر در شکل‌دهی حکمرانی فرهنگی اعم از کارشناسان، مدیران و پژوهشگران علاقه‌مند به شکلی کاربردی و قابل فهم با دو مفهوم انسان رسانه‌ها و حکمرانی فرهنگی و نحوه اعمال ارتباط و پیوند آن‌ها آشنا شوند تا از طریق آگاه‌سازی و بهسازی نیروی انسانی شاغل در بدنه نهادها و دستگاه‌های مرتبط با حکمرانی فرهنگی و اجتماعی خصوصاً سیاست‌گذاران امکان حرکت به‌سوی تحول‌آفرینی ممکن گردد. علاوه بر این پژوهشگران و کارشناسان علاقه‌مند به دو حوزه حکمرانی فرهنگی و انسان رسانه نیز از مطالعه این اثر بهره می‌برند چرا که به شکلی مختصر و کاربردی با مفهوم حکمرانی فرهنگی و نحوه اعمال آن در حوزه انسان رسانه‌ها آشنا می‌شوند.

امید است که این اثر که توسط همکاران پژوهشگر و مؤلف ما آقایان «عباس محمدیان» و «نوید کمالی» به زیور طبع آراسته شده دارای اثرات آموزشی و آگاهی‌بخشی در حوزه حکمرانی فرهنگی باشد و به نوبه خود بتواند زمینه را برای تحقق مطالبات رهبر معظم انقلاب (حفظه‌الله) در حوزه توان‌افزایی جمهوری اسلامی ایران در عرصه فرهنگ و رسانه تراز انقلاب اسلامی فراهم نماید.

سید محمد هاشمی

جانشین وزیر و معاون حقوقی، امور مجلس و استان‌ها

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی